

# MAGYAR GERONTOLÓGIA

14. ÉVFOLYAM KONFERENCIA KÜLÖNSZÁM

2022. 14. évf. Konferencia Különszám

On-line verzió: ISSN 2062-3690

[www.https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia](https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia)

## Magányosság helyett: intergenerációs otthonmegosztás

Török Bettina<sup>1,2</sup>, Knyihár Éva<sup>2</sup>

<sup>1</sup>PTE BTK

<sup>2</sup>Pécsi Közösségi Alapítvány

**Kulcsszavak:** magányosság, intergenerációs kapcsolat, homeshare, otthonmegosztás, lakhatási program, jó gyakorlat

Évtizedek óta létezik megoldás, amely két sürgető problémát is kezel: a fiatal generáció kiszorulását a megfizethető lakhatásból, valamint a gyorsan öregedő népesség magányosságát és elszigeteltségét.

Egy innovatív lakhatási program segítségével szervezetek idős embereket és diákokat illesztnek egymáshoz, az úgynevezett homeshare, vagyis otthonmegosztás keretében.

A koncepció egyszerű, mégis képes áthidalni a generációk közötti szakadékot, amely a világ számos részén létezik. Az egyik oldalon az idős emberek állnak, akiknek olyan méretű ingatlanjaik vannak, amelyeket akkor vásároltak, amikor a lakásban több ember élt együtt, de akiknek most segítségre van szükségük a mindennapi tevékenységekhez, például a bevásárláshoz és a takarításhoz.

A másik oldalon a fiatalok állnak, akik nem engedhetik meg maguknak, hogy tisztességes lakást béreljenek, de akiknek lehet, hogy van egy kis szabadidejük.

A kapcsolat létrejöttét segíti a szociális munkás (kérdőív kitöltése, lakhatási igények, életmód, személyiség típus), illetve az illesztést követően egy részletes szerződést kötnek a felek. Az esetleges konfliktusokat a program által alkalmazott mediátor segíti megoldani. A program erősségét a társadalmi tőke képzése jelenti, alapját pedig a kölcsönösség, a bizalom jellemzi, hogy a felek támaszkodhatnak egymásra.

Az otthonmegosztás nem új ötlet - először az USA-ban és Spanyolországban próbálták ki az 1980-as években. A szakértők azonban nemrégiben kezdtek úgy tekinteni rá, mint skálázható megoldásra két olyan problémára, amelyek továbbra is társadalmi gondokat okoznak. Miközben a fiatalok a városokba vándorolnak, ami felhajtja a lakbérek árát, a fejlett világ népessége elöregszik.

Az otthonmegosztási rendszerek jelenleg a világ 19 országában működnek. 1999 óta a Homeshare International nevű szervezet az otthonmegosztási rendszerek hálózataként működik.

A legtöbb program kétféle otthonmegosztást kínál a leendő résztvevőknek. Az első lehetővé teszi, hogy a hallgató egy idős ember otthonában lakjon bérleti díj nélkül, cserébe a ház körüli segítségért. A második esetben a diáknak pénzzel kell hozzájárulnia a háztartási számlákhoz, de kevesebb terhet ró az idejére.

A Spanyolországban és az Egyesült Államokban végzett otthonmegosztási projektekkel kapcsolatos kutatások azt mutatják, hogy a résztvevők túlnyomórészt elégedettek a megállapodással. A spanyol tanulmány arról számol be, hogy az idősek 93,2%-a, a diákok 98,7%-a pedig valamilyen módon profitált a programból.

A közvetlen előnyök közé tartozik a mindennapi életvitelhez nyújtott segítség, a társaság és a biztonság, hogy van valaki a házban, különösen éjszaka. A szakértők széles körben elismerik, hogy a közös otthonhasználat hatékony ellenszere a magányosságnak, a lakótársi kapcsolat által nyújtott érzelmi támogatás gyakran meghaladja annak anyagi előnyeit. További előnyök közé tartozik a generációk és a különböző kultúrák közötti korlátok lebontása, a kölcsönös megértés és tolerancia előmozdítása.

Más emberek közvetett módon részesülnek az otthonmegosztás előnyeiből. Az idős emberek családjai arról beszélnek, hogy megnyugtató, hogy szeretteiknél van valaki a házban, aki gondoskodik biztonságukról és jólétükről. A fiatal lakóközösséget vállalók családjai azt mondják, hogy megnyugvást jelent számukra, hogy gyermekük tisztességes lakásban lakik, és egy helyettes nagyszülő érdeklődik az életük iránt.

A közszolgáltatások is profitálnak belőle. Az otthonmegosztás csökkenti az egészségügyi szolgáltatások iránti igényt; késleltetheti az olyan költséges szolgáltatások igénybevételét is, mint például az idősek bentlakásos gondozása. Az otthonmegosztás segít enyhíteni a lakhatási válságot olyan helyeken, ahol akut hiány van megfizethető lakásokból.

### ***Konklúzió***

Ha az idősekre összpontosítunk láthatjuk, hogy milyen költséges lehet otthon öregedni - a rezsiköltségek, a lakásjavítás és az általános megélhetési költségek lesújtóan magasak. Azt is észrevehetjük, hogy az egykor egyszerű feladatok, mint például a létrára mászás egy villanykörte kicseréléséhez, kihívást jelentenek az idősek számára. Ugyanakkor sok idős ember is inkább a saját otthonában szeretne öregedni, és a lehető legtovább elkerülni mindenféle intézményi elhelyezést. A lakhatás emberi jog, és sokkal több közpolitikai és szektorközi innovációra van szükségünk.

A szerzők:

Knyihár Éva

Pécsi Közösségi Alapítvány elnök, közösségfejlesztő

Török Bettina

Pécsi Közösségi Alapítvány P-AGE projektgazda, szociológus, gyógypedagógus, szociálgerontológus, PTE BTK Demográfia és Szociológiai Doktori Iskola doktorandusz